

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

SLUŽBA ZA MEDICINU RADA

IZLOŽENOST KANCEROGENIM TVARIMA

dr. sc. Sonja Damjanović Dešić, dipl. ing. kemije

KARCINOGENI

štetne tvari koje uzrokuju razvoj malignih tumora

Oznake upozorenja:

H350: može uzrokovati rak

H351: sumnja na moguće uzrokovanje raka

H350i: može uzrokovati rak ako se udiše

Primjeri:

azbest, arsen, benzen, berilij, kadmij, spojevi

kroma, nikal i spojevi, poliklorirani bifenili,

formaldehid, vinilklorid, trikloroetilen, ...

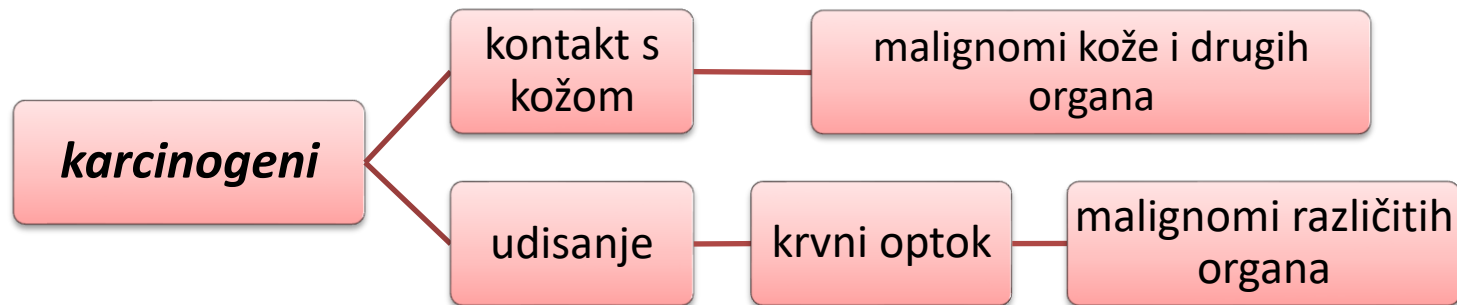

„CLP UREDBA“

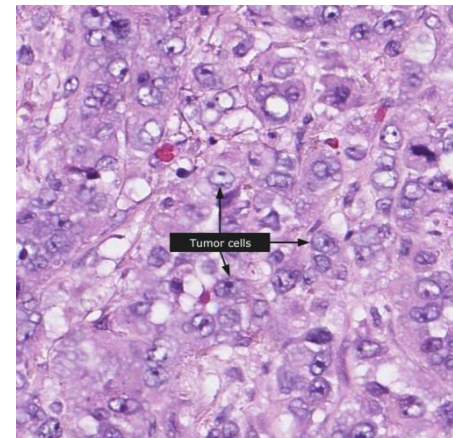
- Uredba (EZ) br. 1272/2008 o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006
- Zakon o provedbi Uredbe CLP (N.N., br. 50/12., 18/13.)

1. kategorija:	Tvari za koje se zna ili pretpostavlja da su karcinogene za ljude
<i>1.A kategorija:</i>	<i>na temelju epidemioloških podataka, <u>zna</u> se da imaju karcinogeni potencijal za ljude</i>
<i>1.B kategorija:</i>	<i>na temelju podataka dobivenih na životinjama <u>pretpostavlja</u> da imaju karcinogeni potencijal za ljude</i>
2. kategorija:	Tvari za koje se sumnja da su karcinogene za ljude, ali istraživanja na ljudima i/ili životinjama nisu dovoljno uvjerljiva da se tvar uvrsti u 1.A ili 1.B kategoriju

ZDRAVSTVENI UČINCI KARCINOGENA

- nakon dugotrajnog izlaganja i duge latencije
- posljedica ima karakter bolesti

NACIONALNI REGISTRI U EU PROFESIONALNA IZLOŽENOST KARCINOGENIMA

EVIDENCIJA RADNIKA IZLOŽENIH KARCINOGENIMA I MUTAGENIMA U RH

← → ↻ ⓘ Not secure | hzzsr.hr/index.php/sigurnost-na-radu/evidencije-izlozenosti/

HZJZ

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO - SLUŽBA ZA MEDICINU RADA

CROATIAN INSTITUTE OF PUBLIC HEALTH - DEPARTMENT OF OCCUPATIONAL HEALTH

[NASLOVNICA](#) [O NAMA](#) [PITAJTE NAS](#) [KONTAKT](#)

Pretraži HZZSR

Nalazite se ovdje: [Naslovnica](#) » [Sigurnost na radu](#) » [Evidencije izloženosti](#)

Brza navigacija

Profesionalne bolesti i ozljede na radu

- Profesionalne bolesti
  - Međunarodne preporuke
  - Profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj
  - Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom

Ozljede na radu

- Međunarodne preporuke
- Ozljede na radu u Republici Hrvatskoj

Ozljede oštrim predmetima

Izobrazba i skupovi

- HZZSR
  - Stručni seminari
  - Tečajevi
  - Skupovi
- Domaći
- Međunarodni
- Posjeti tvrtkama

Smjernice, vodiči, letci i alati

- Smjernice
- Letci
- Posteri
- Filmovi

Projekti i suradnje

Medicina rada

- Organizacija medicine rada u Hrvatskoj
- Stručni nadzor
- Stručne upute i mišljenja

Sigurnost na radu

Evidencije izloženosti

Evidencija radnika izloženih karcinogenima i/ili mutagenima

Odredbom članka 130. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/18), propisani su poslovi koje Hrvatski zavod za javno zdravstvo treba obavljati na području praćenja stanja i unapređenja sigurnosti na radu. Jedan od tih poslova je vođenje registra radnika izloženih pojedinim štetnostima, opasnostima i naporima u slučajevima kada to nalažu propisi iz područja sigurnosti na radu. Odredbom članka 9. Pravilnika o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenima i/ili mutagenima (NN 91/2015, u nastavku teksta: Pravilnik) koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14) propisano je da "Poslodavac mora u 30 dana prije početka proizvodnje i korištenja karcinogena i/ili mutagena o tome pisanim putem obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove inspekcije i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Sukladno Pravilniku Hrvatski zavod za javno zdravstvo je izradio obrazac o izloženosti radnika karcinogenim i/ili mutagenim tvarima, s potrebnim podacima za vođenje registra, koji poslodavci moraju popuniti za svakog radnika koji je izložen ili bi mogao biti u slučaju incidenta izložen tim tvarima. Isto tako potrebno je dostavljati obavijesti svaki put kada nastanu promjene kod izlaganja (vrsta tvari, količina kojoj je radnik izložen, dužina izloženosti) te nakon prestanka izlaganja karcinogenima i/ili mutagenima.

Obrazac možete skinuti i popunjen poslati elektroničkim putem na e-mail adresu: sonja.damjanovic-desic@hzjz.hr ili zlatko.sario@hzjz.hr

Obrazac za prijavu radnika izloženih karcinogenima i mutagenima

Evidencija podataka o radnicima i poslodavcima koji rade sa karcinogenim i mutagenim tvarima 2016.

Evidencija podataka o radnicima i poslodavcima koji rade sa karcinogenim i mutagenim tvarima 2015.

Evidencija podataka o radnicima i poslodavcima koji rade sa karcinogenim i mutagenim tvarima 2014.

Evidencija podataka o radnicima i poslodavcima koji rade sa karcinogenim i mutagenim tvarima 2013.

EVIDENCIJA RADNIKA IZLOŽENIH KARCINOGENIMA I MUTAGENIMA U RH

PODACI ZA RADNIKE IZLOŽENE KARCINOGENIMA I/ILI MUTAGENIMA							
1. OSOBNI PODACI RADNIKA							
1.1	Prezime i ime						
1.2	Datum rođenja, dob radnika						
1.3	Spol radnika ☐ Muški ☐ Ženski						
1.4	Zanimanje prema NKZ 10 (NN br. 147/10 i 14/11)						
1.5	Poslovi pri kojima je radnik izložen karcinogenima i mutagenima		Datum završetka izlaganja (ako je izlaganje završilo)				
1.6	Vremenski period u kojem je radnik izložen karcinogenima i mutagenima	Datum početka izlaganja					
2. PODACI O PODUZEĆU							
2.1	Naziv poslodavca						
2.2	Adresa sjedišta poslodavca						
2.3	Zupanija						
2.4	Djelatnost poduzeća prema NKD 2007	Prezime i ime	Adresa				
2.5	Osoba za kontakt kod poslodavca	Telefon / fax	e-mail				
3. IDENTIFIKACIJA KARCINOGENA I/ILI MUTAGENA							
3.1	CAS	Ime tvari	GVI	KGVI	Karc. Kat.	Muta. Kat.	Označavanje tvari
			ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
4. IZLOŽENOST RADNIKA KARCINOGENIMA I/ILI MUTAGENA							
4.1	Ime tvari	Priroda /način izloženosti					
		☐ preko kože	☐ udisanjem	☐ gutanjem			
		☐ preko kože	☐ udisanjem	☐ gutanjem			
		☐ preko kože	☐ udisanjem	☐ gutanjem			

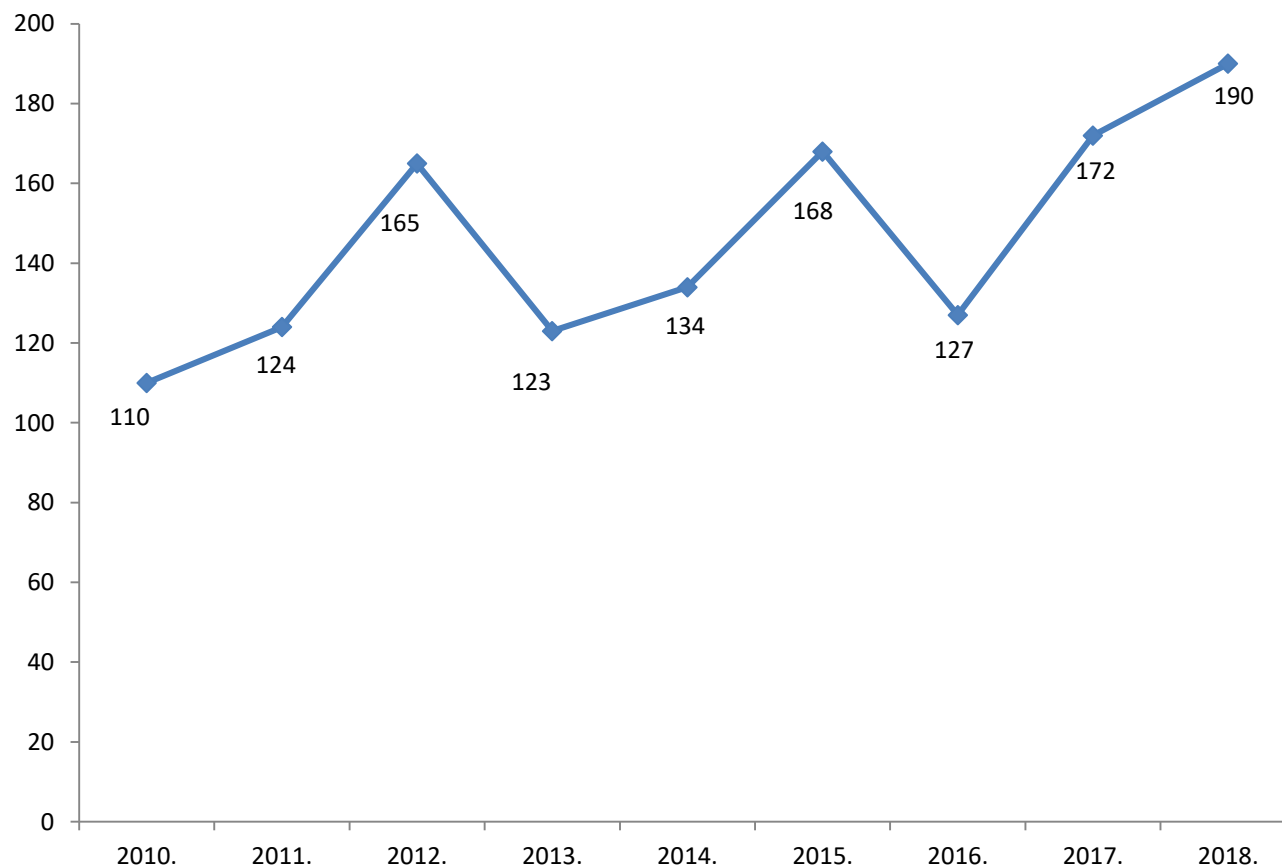
Stupanj izloženosti			
☐ ispod granične vrijednosti	☐ iznad granične vrijednosti		
☐ ispod granične vrijednosti	☐ iznad granične vrijednosti		
☐ ispod granične vrijednosti	☐ iznad granične vrijednosti		
Trajanje izloženosti			
Dnevna izloženost (pri 8 h radnom vremenu)	Ukupna izloženost (tijekom godina, razdoblje u godini)		
☐ do 1 sat	Ukupno godina		
☐ od 1 do 4 sata	U razdoblju		
☐ od 4 do 8 sati	od (mj/god)	do (mj/god)	
☐ moguća izloženost u slučaju incidenta			
☐ do 1 sat	Ukupno godina		
☐ od 1 do 4 sata	U razdoblju		
☐ od 4 do 8 sati	od (mj/god)	do (mj/god)	
☐ moguća izloženost u slučaju incidenta			
☐ do 1 sat	Ukupno godina		
☐ od 1 do 4 sata	U razdoblju		
☐ od 4 do 8 sati	od (mj/god)	do (mj/god)	
☐ moguća izloženost u slučaju incidenta			
Izmerene vrijednosti izmjerene koncentracija karcinogena i/ili mutagena u kalendarskoj godini (ppm; mg/m ³)			
2014.	2015.	2016.	2017.
		/	/
		/	/
		/	/
Količina proizvedenog ili korištenog karcinogena i/ili mutagena			
Godišnje – u 24 sata (kg, t)		Godišnje – u 365 dana (kg, t)	
☐ zaštitna odjeća i očiju ☐ zaštitna dišnih putova ☐ rukavice ☐ zaštitna tijela			

IZLOŽENOST KARCINOGENIMA I/ILI MUTAGENIMA	
Ime tvari	Postoji li mogućnost zamjene karcinogena i/ili mutagena manje štetnom tvari
	☐ DA ☐ NE
	Ako je odgovor DA upišite kojim
	☐ DA ☐ NE
	Ako je odgovor DA upišite kojim
	☐ DA ☐ NE
	Ako je odgovor DA upišite kojim
ZOR	
Izvršio je redoviti medicinski pregled oslovima na kojima je izložen karcinogenima i/ili mutagenima	☐ DA ☐ NE
periodične medicinske pretrage	☐ DA ☐ NE
	Datum zadnjeg pregleda
	☐ NE

Potpis osobe koja je ispunila obrazac

EVIDENCIJA RADNIKA IZLOŽENIH KARCINOGENIMA I MUTAGENIMA U RH

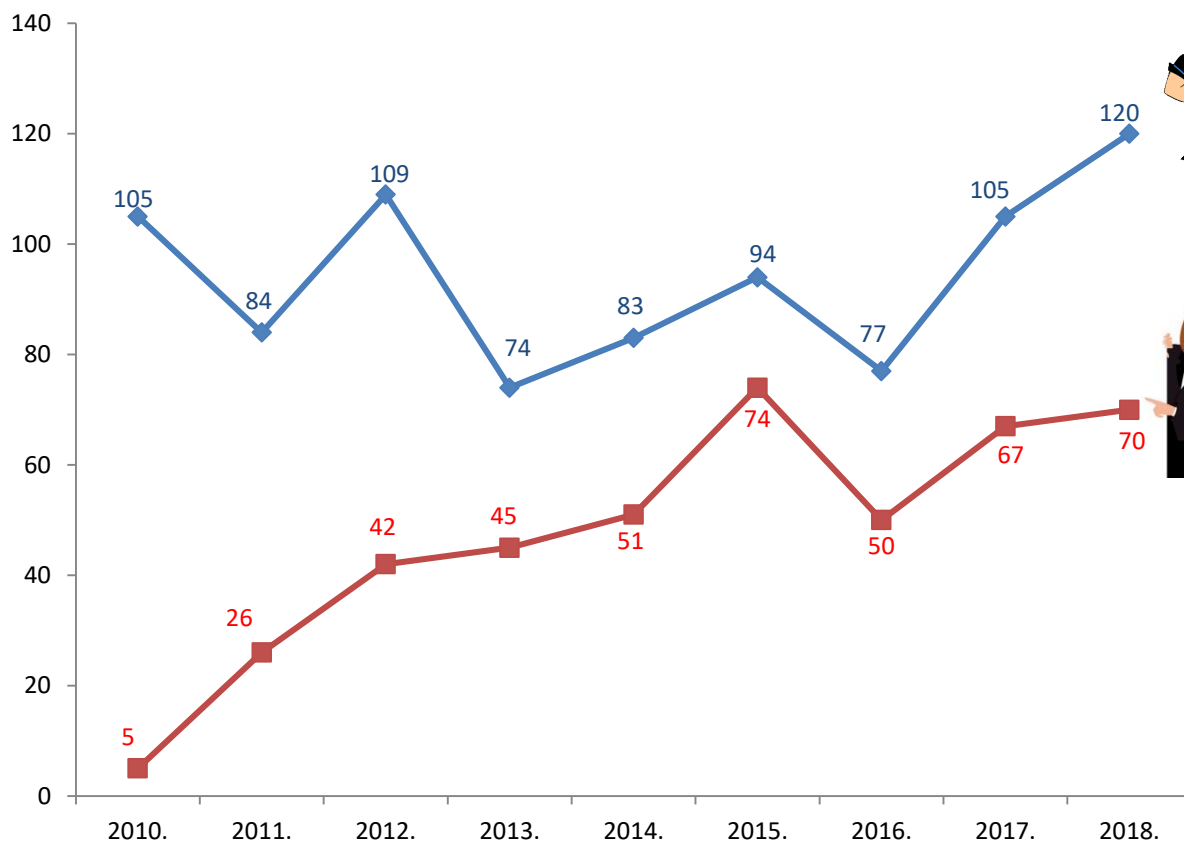
Ukupan broj radnika koji su izloženi KM

EVIDENCIJA RADNIKA IZLOŽENIH KARCINOGENIMA I MUTAGENIMA U RH

Broj radnika (ovisno o spolu) koji su izloženi KM

EVIDENCIJA RADNIKA IZLOŽENIH KARCINOGENIMA I MUTAGENIMA U RH

Najčešće korištene KM tvari 1A i 1B kategorije

Ime tvari	Kategorija karcinogena
Benzen	1A
Fenolftalein	1B
Hidrazin hidrat	1A
Kalijev kromat	1B
Kobaltov (II) sulfat heptahidrat	1B
Kromna kiselina	1A
Niklov (II) sulfat heksahidrat	1A
Trikloretilen	1B

EVIDENCIJA RADNIKA IZLOŽENIH KARCINOGENIMA I MUTAGENIMA U RH

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007. - NKD 2007.

Naziv područja	Područje djelatnosti
Prerađivačka industrija	C
Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Q
Trgovina na veliko i malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	G
Građevinarstvo	F
Prijevoz i skladištenje	H

DIREKTIVA 2004/37/EZ O ZAŠTITI RADNIKA OD RIZIKA ZBOG IZLOŽENOSTI KARCINOGENIMA ILI MUTAGENIMA NA RADU

Granične vrijednosti izloženosti za karcinogene iz **prvog paketa** vrijednosti

Ime tvari	GVI	Napomena	Prijelazne mjere
prašine tvrdog drva	2 mg/m ³		3 mg/m ³ do 17. siječnja 2023.
spojevi kroma (VI) koji su karcinogene tvari	0,005 mg/m ³		0,010 mg/m ³ do 17. siječnja 2025.
vatrootporna keramička vlakna koja su karcinogena	0,3 f/m ³		
respirabilna prašina silicijeva dioksida	0,1 mg/m ³		
benzen	3,25 mg/m ³	<i>koža</i>	
vinilklorid monomer	2,6 mg/m ³		
etilen oksid	1,8 mg/m ³	<i>koža</i>	
1,2-epoksiopropan	2,4 mg/m ³		
akrilamid	0,1 mg/m ³	<i>koža</i>	
2-nitropropan	18 mg/m ³		
o-toluidin	0,5 mg/m ³	<i>koža</i>	
1,3-butadien	2,2 mg/m ³		
hidrazin	0,013 mg/m ³	<i>koža</i>	
bromoetilen	4,4 mg/m ³		

DIREKTIVA 2004/37/EZ O ZAŠTITI RADNIKA OD RIZIKA ZBOG IZLOŽENOSTI KARCINOGENIMA ILI MUTAGENIMA NA RADU

Granične vrijednosti izloženosti za karcinogene iz **drugog paketa** vrijednosti

Ime tvari	predložene GVI	Napomena
trikloretilen	54,7 mg/m ³	koža
4,4'-metilendianilin	0,08 mg/m ³	koža
epiklorhidrin	1,9 mg/m ³	koža
etilen dibromid	0,8 mg/m ³	koža
etilen diklorid	8,2 mg/m ³	koža

DIREKTIVA 2004/37/EZ O ZAŠTITI RADNIKA OD RIZIKA ZBOG IZLOŽENOSTI KARCINOGENIMA ILI MUTAGENIMA NA RADU

Granične vrijednosti izloženosti za karcinogene iz **trećeg paketa** vrijednosti

Ime tvari	Predložene GVI	Napomena	Predložene prijelazne mjere
kadmij i njegovi anorganski spojevi	0,001 mg/m ³		0,004 mg/m ³ idućih sedam godina
berilij i njegovi anorganski spojevi	0,0002 mg/m ³	<i>preosjetljivost kože i dišnih putova</i>	0,0006 mg/m ³ idućih pet godina
arsenska kiselina i njezine soli	0,01 mg/m ³		za sektor taljenja bakra iduće tri godine
formaldehid	0,37 mg/m ³	<i>preosjetljivost kože</i>	0,5 ppm u idućih 5 godina
4,4'-metilen-bis-(2-kloroanilin)	0,01 mg/m ³	<i>koža</i>	

Pilot projekt: MAPA ŠTETNOSTI

Zaštita i očuvanje
zdravlja radnika

Stanje radnih
uvjeta

Mapa štetnosti

Mapa zdravlja

